

Individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid: wat en hoe?

nieuws

Nieuws: finance, profit,

18 juli 2016

Wat is de individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid? Stelt u zich even de volgende situatie voor: aangemoedigd door de fiscale gunstmaatregelen voor investeringen in kleine vennootschappen, hebt u een tijdje geleden geld geïnvesteerd in de beloftevolle start-up van uw neef. U hebt in ruil voor uw investering, aandelen van de vennootschap van uw neef verkregen en bent dus momenteel vennoot in zijn bvba. U heeft echter een kleine participatie verworven waarmee u op zich niet kan wegen op het gevoerde ondernemingsbeleid. Vorige maand botste u toevallig op een aantal vreemde en onverklaarbare geldbewegingen. Vermits u er het fijne van wil weten en de zaak graag uitgespit zou zien, richt u zich tot uw juridisch adviseur.

Individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid

Gelukkig reikt het Wetboek van vennootschappen u een hand. Er bestaat immers zoiets als de individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid van de vennoten. Dit recht biedt iedere (minderheids-)aandeelhouder of vennoot de mogelijkheid om te waken over het goed beheer van een vennootschap. De enige voorwaarde om dit individuele controle -en onderzoeksrecht te kunnen uitoefenen, is de afwezigheid van een commissaris. Verder kan dit recht alleen worden uitgeoefend in vennootschappen met rechtspersoonlijkheid.

Stel dat u de blote eigendom van een deel van uw aandelen hebt weggeschonken aan uw zoon of dochter. Wie kan in een dergelijke situatie het individuele onderzoeks -en controlerecht uitoefenen? De meerderheidsopvatting oordeelt dat zowel de vruchtgebruiker als de blote eigenaar dit recht kunnen uitoefenen. U kan zich hierbij bovendien laten vertegenwoordigen of bijstaan door een accountant.

Uitoefening

De vraag die zich stelt is deze naar de omvang van de individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid. Wat mag u precies allemaal doen? Welke stukken mag u inzien (en welke niet)? Het Wetboek van vennootschappen heeft dit niet exact geregeld, maar verwijst wel naar de controle -en onderzoeksbevoegdheid van een commissaris.

Een commissaris kan controle uitoefenen op:

- de financiële toestand;
- de jaarrekening; en
- de naleving van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

Hij mag in dat verband alle documenten en geschriften van de vennootschap inkijken. Verder kan hij alle inlichtingen die hij nuttig acht, opvorderen van het bestuursorgaan. Als aandeelhouder/vennoot van de vennootschap heeft u in het kader van uw individueel controle -en onderzoeksrecht eveneens de bevoegdheid om al deze zaken op te vragen. U dient er enkel rekening mee te houden dat u uw recht niet misbruikt, bijvoorbeeld door het alleen maar uit te oefenen om uw neef als meerderheidsvennoot een hak te zetten.

Grenzen

In principe kent het individueel controle -en onderzoeksrecht van een aandeelhouder/vennoot, het rechtsmisbruik even niet te na gesproken, geen grenzen. Zo kan deze bevoegdheid op elk ogenblik worden uitgeoefend. Het bestuursorgaan is bovendien verplicht om mee te werken. Ook de stelling dat de individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid van een aandeelhouder/vennoot beperkt blijft tot het lopende boekjaar, komt meer en meer op de helling te staan. Uiteraard zorgt de aanstelling van een commissaris binnen de vennootschap dat het individueel controle -en onderzoeksrecht van de aandeelhouders/vennoten ophoudt te bestaan.

Conclusie

De individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid van aandeelhouders/vennoten is een nuttig instrument voor de minderheidsaandeelhouder of -vennoot die zijn belangen niet vertegenwoordigd ziet in het bestuur van de vennootschap. Het geeft hem de mogelijkheid om in deze situatie toch nog te waken over het goed beheer van de vennootschap en controle uit te oefenen op het bestuursorgaan.

Bestuurders en zaakvoerders staan echter niet te wachten op de uitoefening van dit recht door een aandeelhouder/vennoot. Indien u meer informatie wenst, of een beroep wenst te doen op een accountant in het kader van de individuele controle -en onderzoeksbevoegdheid, neem dan gerust contact op met onze accountants en juristen.

Check atern.io/nieuws voor
meer finance, tax en legal
nieuws.

aternio